Έντουαρντ Άλμπη, *Το έργο για το μωρό*, Θέατρο Έμπρός, χειμώνας 2002-'03

Χώρος απροσδιόριστος, ψυχρός, εκτυφλωτικά λευκός. Οι διακριτικές σταχτοπράσινες φυλλωσιές των φυτών σημαίνουν και παραπέμπουν. Δύο γυμνά νεανικά σώματα -ένα αγόρι κι ένα κορίτσι- λικνίζονται μελωδικά σ' ερωτικά σκιρτήματα. Οριοθετούν την αθωότητά τους, την ελπίδα τους, την ύπαρξή τους. Ξαφνικά, μια "αναπάντεχη" εξωτερική επέμβαση. Οριοθετεί την εικόνα, τη σκηνή, το "παιχνίδι". Τους κανόνες ενός παιχνιδιού εξαρχής χαμένου. Ένας χαμογελαστός κονφερασιέ και η συνεργάτης του δηλώνουν: "Αν υπάρχουν δύο χέρια - βλέπετε; δύο χέρια;- αν υπάρχουν δύο χέρια, εμείς έχουμε το πάνω."

Οι συνθήκες έχουν ήδη προδιαγραφεί κι όλοι πρέπει να υποταχθούν. Το νεανικό γέλιο μαρμαρώνει, ο αυθορμητισμός παγώνει, οι απορίες και τα ερωτήματα προκύπτουν. Ποιοι είναι οι εισβολείς που επιτίθενται και "γιατί" εισέβαλαν στην "ευτυχία"; Γιατί πλήγωσαν την αθωότητα; "Αν δεν έχεις καθόλου πληγές πώς μπορείς να ξέρεις αν είσαι ζωντανός; Αν δεν έχεις καμιά πληγή πώς ξέρεις ποιος είσαι; Ποιος υπήρξες; ...Πληγές παιδιά, πληγές. Μάθετε απ' αυτό." Και πράγματι η γνώση έρχεται μέσω της εμπειρίας. "Το ζήτημα δεν είναι ποιός νομίζω ότι είμαι, αλλά ποιός αδυνατώ να είμαι...αυτό είναι το πιο σημαντικό. Ποιοί αδυνατούμε να είμαστε."

Το έργο για το μωρό γραμμένο το 1998 από τον Έντουαρντ Άλμπη είναι ένα δυσπρόσιτο, κρυπτογραφικό κείμενο, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είναι και βαθυστόχαστο. Οι προθέσεις του συγγραφέα γίνονται εύκολα αντιληπτές. Ωστόσο, κυριαρχεί μία ασάφεια σε ό,τι αφορά κάποια από τα λεπτομερώς αφηγούμενα στιγμιότυπα και την άμεση σύνδεσή τους με τον κορμό του κειμένου. Η δια-πλοκή του έργου είναι ελλιπής! Επιπλέον, το έργο πάσχει από φλυαρία και, εν μέρει, επιτηδευμένη διαχείριση των καταστάσεων. Παρέχει όμως κι εμπνευσμένους σκηνικούς τύπους, όπως το άρτια σκιαγραφημένο δίδυμο: Άντρας-Γυναίκα. Το δύστροπο αυτό έργο μετέτρεψε σε αριστοτεχνική παράσταση ο σκηνοθέτης (Τάσος Μπαντής). Η διαφάνεια και η καθαρότητα του λόγου (μτφρ Τάσος Μπαντής-Ερρίκος Μπελιές) διευκόλυναν την αποσαφήνιση των καταστάσεων. Το μινιμαλιστικό σκηνικό (Λιλή Κεντάκα) και οι φωτισμοί (Marc Delameziere) αποτύπωσαν ατμοσφαιρικά το κειμενικό απαιτούμενο.

Στον δύσκολο και ολισθηρό ρόλο τους οι: Χρήστος Στέργιογλου (Άντρας) και Άννα Μακράκη (Γυναίκα) επέδειξαν το ταλέντο τους στο να ισορροπούν ανάμεσα στη σοβαρότητα, την αφέλεια και τη σκηνική άνεση που επιβάλλει η θέση του "παρείσακτου" κονφερασιέ. Δίπλα τους η Ιωάννα Παγιατάκη (κορίτσι) εμπλούτισε με την ευαισθησία της το σχήμα, ενώ ο Ιωσήφ Πολυζωίδης (αγόρι) αφέθηκε σε μια υποτονική υποκριτική μονοτονία, που στιγμάτισε την παράσταση. Αν και λίγο μπερδεμένος ο θεατής –εξαιτίας της μερικής απροσδιοριστίας του κειμένου– γίνεται συν-κοινωνός των διαδραματιζομένων καταστάσεων, συζητά και προβληματίζεται μετά την έξοδό του από το θέατρο. Ευκταίο *τέλος* για μια καλλιτεχνική δημιουργία.

Αθήνα

Εύη Προύσαλη
Θεατρολόγος